

IVANOVA
NAUČ
V SOMBOTELI
STR. 3

LONČARSKI
TABOR V
ŠTEVANOVCI
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 5. julija 2007 ☼ Leto XVII, št. 27

Seminar slovenskega jezika in kulture za porabske učitelje

VSEBINSKO BOGATO IZOBRAŽEVANJE NA GORIŠKEM

Letošnji Seminar slovenskega jezika in kulture za slovenske učitelje in vzgojiteljice iz Porabja, ki ga vsako leto s finančnim pokritjem slovenskega šolskega ministrstva organizira Zavod RS za šolstvo, je bil izjemno bogat in pester po programu in zelo skromen po številu udeležencev. Le 5 učiteljic, dve vzgojiteljici in kolega, ki ne dela neposredno v šolstvu, skupaj osem udeležencev, je od 18. do 22. junija prebivalo v Hotelu Lipa v Šempetru pri Gorici in intenzivno sodelovalo na seminarju. Organizacija je bila v rokah novogoriške območne enote Zavoda RS za šolstvo, avtorica tega zapisa pa sem pripravila vsebinski predlog seminarja in se-le tega tudi udeležila. Res, skrbi me to skromno število udeležencev, saj bi marsikomu, ki je ostal doma, takšen seminar bil krvavo potreben. Posebej tistim, ki se boste v bodoče prvič srečali z dvojezičnim poučevanjem, in še komu. In ker je izobraževanje učiteljev stvar zavesti ter odgovornosti vsakega posameznika – roko na srce – tudi vodstva šole in delodajalca, lokalne skupnosti, je situacija takšna, kakršna je... Izvzeti so seveda pedagogi, ki so sočasno imeli druge šolske ali študijske obveznosti, to pa niso vsi manjkajoči.

Petdnevni seminar je bil za-

mišljen kot splet teoretičnih in praktičnih izobraževalnih ur, udeleženci so poslušali predavanja, sodelovali v pedagoških delavnicah, opazo-

Udeleženci seminarja se spoznavaajo s Čedadom

vali pouk v šoli ali vzgojne dejavnosti v vrtcu, spoznavali kulturno-zgodovinske posebnosti goriške pokrajine in sosednje Benečije, se družili in predvsem ves teden slovensko komunicirali. Možnost komunikacije v slovenskem jeziku so tudi vsi udeleženci omenili v vprašalniku kot eno izmed pričakovanj v zvezi z izobraževanjem na poletnem seminarju.

Prvi dan smo se udobno namestili v Hotelu Lipa v Šempetru in se ves popoldan ukvarjali s slovenskim pravorečjem v knjižnem jeziku, po domače bi rekli s tem, kako se knjižno

slovensko kaj pravilno pove. Mag. Hotimir Tivadar s Filozofske fakultete v Ljubljani nam je razkrival skrivnosti te, za večino kar težke tematike.

Torkovo dopoldne sta vzgojiteljici preživeli v enem izmed šempetrskih vrtcev, ostali pa smo občudovali šempetrsko OŠ Ivana Roba, moderno urejeno in lepo opremljeno šolo z več kot petsto učenci, opazovali zanimiv pouk in se pogovarjali z ravnateljico ter učitelji. *V tem kontekstu je zanimivo za porabske razmere in tiste, ki jim združevanje šol in vrtcev ne gre v glave, tudi dejstvo, da šempetrski vzgojno-izobraževalni zavod – ta poleg osnovne šole obsega še vse šempetrske vrtce – z več kot sedemsto učenci in malčki*

in čez 160 zaposlenimi vodi ena sama ravnateljica; njeni pomočniki so pedagoški vodje posameznih ustanov.

Torkov popoldan nam je obogatila naša draga dolgoletna prijateljica dr. Zinka Zorko. Njena predavanja in delavnice so vedno izobraževalnega in spodbujevalnega značaja, kar je izjemno pomembno, zato jo tudi z veseljem vsako leto povabimo.

Tudi sredin dopoldan so udeleženci že nestrpno čakali. Ponovno izobraževalno druženje z Mihaelo Knez s FF v Ljubljani so prav vsi prisotni zelo želeli. Poučevanje slovnice pri slovenščini kot drugem

jeziku je tema, o kateri ne vemo nikoli dovolj in tudi tokrat je bila ob koncu njenega izvajanja želja prav vseh, da bi se še srečali. Popoldan smo namenili spoznavanju Nove Gorice in okolice, zvečer pa se družili v prijetni restavraciji s pogledom na modro zeleno reko Sočo. Četrtek je bil sicer predzadnji dan, namenili pa smo ga celodnevni ekskurziji, dopoldne po Benečiji, popoldne pa ob reki Soči. Najprej so nas v Čedadu pričakali predstavniki slovenskega društva Ivan Trinko, ki je osrednje beneškoslovensko kulturno društvo. Seznanili so nas z de-

javnostmi društva kot tudi s problemi slovenske skupnosti v Benečiji. Presenečeni smo ugotavljali, da so njihovi problemi precej podobni porabskim; o tem smo se prepričali tudi na edini dvojezični šoli in vrtcu v Špetru. Šola in vrtce imata sicer dober vpis, tudi učitelji, še posebej pa ravnateljica Živa Gruden, se izjemno trudijo za kvalitetno delo, žal pa se dvojezični pouk izvaja le v osnovnem izobraževanju, to je do vključno petega razreda. Ravnateljica nam je otožno povedala, da se boji, da občinski svetniki ne bodo podprli predloga za izvajanje dvojezičnega pouka v nižji srednji šoli, torej od 6. izobraževalnega razreda. Naknadno smo izvedeli, da se je to res zgodilo, čeprav je veliko svetnikov tudi slovenskega porekla... Je podobnost z aktualnimi porabskimi zgodbami zgolj naključje?? Popoldan smo ob reki Soči obujali spomine na v zavesti teh krajev še vedno žive dogodke prve svetovne vojne.

Petkov dopoldan smo z Miho Mohorjem z Zavoda za šolstvo preživeli še ob šolskih temah, po kosilu pa je sledilo slovo in dolga pot domov. V imenu zadovoljnih udeležencev lahko rečem le pristrčna hvala vsem za prijaznost in trud, naslednje leto pa spet nasvidenje na seminarju – ne vemo še, kje.

Valerija Perger

Delova nagrada kresnik 2007 in najlepša Slovenka

FERIJU LAINŠČKU ZA ROMAN MURIŠA

»Imajo gibanico, najpisa-
telja, najlepšo Slovenko,
predsednika ljudskih src
- mišljen je prejšnji predse-
dnik Slovenije Milan Kučan
- Prekmurje se končno lah-
ko odcepi in postane repu-
blika,« so napisali v ne preveč
resni rubriki enega slovenskih
dnevnikov potem, ko je Feri
Lainšček dobil kresnika, Ta-
deja Ternar iz Beltincev pa je
postala najlepša Slovenka, kar
se je zgodilo prvič v zgodovini,

ka Möderndorferja, Popkorn
Andreja E. Skubica in Republi-
ka jutranje rose Vladimirja P.
Štefaneca. Do podelitve je bilo
težko napovedati, kdo bo do-
bil nagrado, kajti posebnega
favorita med letošnjo peterico
ni bilo. Zato pa je bilo vse v
rokah skrivnostnega kresnega
večera. Že ob ustanovitvi na-
grade je bilo sklenjeno, da se jo
poveže s kresnim izročilom in
poimenuje po pogumnem mi-
tološkem bitju kresniku.

podobo *Sóbote in pomurskih
krajev leta 1941.* « Kot je že na
prvi predstavitvi Muriše na Ti-
šini povedal Feri Lainšček, zdaj
sledi tretji del.

Kdaj bo napisan tretji del, tega
pisatelj ni povedal niti takrat
niti zdaj, ob podelitvi kresnika.
Povedal pa je, da je nagrade
zelo vesel, saj je pisateljstvo
njegov način življenja. Po eni
strani ga drago plačuje, po
drugi pa mu tudi veliko daje.
Zahvalil se je tudi vsem žen-

medtem ko je uveljavljeni pisa-
telj prestižno, a ne tako bogato
nagrado prejel drugič.

Dobitnik 17. kresnika, Delove
nagrade za najboljši roman
preteklega leta, je torej tudi v
Porabju znan pisatelj Feri Lain-
šček za roman Muriša. Tako je
odločila kresnikova žirija pod
predsedstvom Matevža Kosa.
Pot do dogodka in podelitve na-
grade na ljubljanskem Rožniku
pa ni tako preprosta, in se je za-
čela nekaj mesecev prej. Žirija,
ki ji je bilo zaupano izbiranje
letošnjega dobitnika, je z de-
lom začela že sredi marca. So-
očena je bila z množico kar 80
slovenskih romanov z letnico
2006. Deseterico polfinalistov
so razglasili tik pred prvomaj-
skimi prazniki, pet finalistov
pa 23. maja. Za kresnika so se
potegovali romani Camera ob-
sura Nejca Gazvode, Muriša Fe-
rija Lainščka, Nespečnost Vin-

Skrivnost je razkrila žirija,
ki se je na zadnje sestala tudi
na kresni večer. Žirija je v ob-
razložitvi napisala: »Roman
Muriša zastruje sago, ki
jo je Feri Lainšček zasnoval
z romanom *Ločil bom peno
od valov, v simbolno podo-
bo človekove usode. Utelesa
jo duhovni dedič tragične
ljubezenske zgodbe, poto-
mec prišlekov in tudi sam
tujec v svojem mestu, inženir
Julijan Stransky. Skozi pre-
mišljeno dramatično kom-
pozicijo se inženir najdeva
v navzkrižnem ognju slepe
naključnosti in usodne do-
ločenosti. Dramaturški lok
romana napenja vprašanje
o determinizmu: Ali se iz
moraste noči lahko vendarle
rodi kaj lepega? Lainščkov
roman Muriša prepleta do-
mišljijo in zgodovinski spo-
min v prepričljivo, veristično*

skam, ki so se kot fikcija ali v
resnici pojavile v njegovi lite-
raturi.

Po Lojzetu Kovačiču in Dragu
Jančarju je Feri Lainšček tretji
avtor, ki je kresnika prejel dru-
gič. Nagrada sicer ni velika, 5
tisoč evrov, pomeni pa nadalj-
njo uveljavitev pisatelja, kajti
vsi dosedanja kresnikovi nagra-
jenci so prevedeni v tuje jezike.
Roman Muriša je izšel pri ljub-
ljanski Študentski založbi v
knjižni zbirki Beletrina. Obsež-
no študijo o Muriši je napisala
dr. Manca Košir pod naslovom
Slišati glasbo srca: »Čar velike
literature je v tem, da lahko
prikazuje obup in strah in
sovražstvo, pa bo vendarle
govorila o tem - o ljubezni.
Predvsem o ljubezni govori
roman Muriša, pač z druge
strani, kot je govoril predhod-
ni *Ločil bom peno od valov.* «

Ernest Ružič

NA HODOŠU O SCHENGENSKI MEJI

Kot smo že večkrat poročali, se bosta oktobra v Prekmur-
ju in v Porabju na skupni seji sešli vladi Slovenije in Mad-
žarske. V pripravih na omenjeni sestanek je župan občine
Hodoš Ludvik Orban pred dnevi - v dogovoru z madžarskim
veleposlanikom v Sloveniji dr. Józsefom Czukorjem - na
Hodošu sklical sestanek o reševanju problematike cestnih
povezav med naselji na obeh straneh državne meje, potem
ko bo vzpostavljena schengenska meja. Med udeleženci,
župani obmejnih goriških občin in njihovimi kolegi iz so-
sednje Madžarske, tudi iz Porabja, je bil tudi novi slovenski

generalni konzul v Monoštru Drago Šiftar.

Ludvik Orban je po pogovoru, ki je potekal za zaprtimi vra-
ti, pojasnil, da se na Madžarskem 95 odstotkov sredstev za
naložbe v prometne povezave pridobi z javnimi razpisi, raz-
lika predstavlja lastno udeležbo, v Sloveniji pa se po besedah
hodoškega župana 70 odstotkov sredstev zagotovi iz nepo-
srednih razvojnih spodbud, 15 odstotkov je lastne udeležbe,
razliko predstavlja davek na dodano vrednost. V dveh ted-
nih naj bi vsi župani obmejnih občin Orbanu posredovali
podrobnejše podatke o tem, katere cestne povezave bo treba
posodobiti in morda tudi prekategorizirati. Hodoški župan
bo zbrane podatke posredoval vladama obeh držav oziroma
pristojnim ministrstvom v Ljubljani in Budimpešti.

Udeleženci sestanka so poudarili, da so se o omenjeni prob-
lematiki že večkrat pogovarjali. Porabski župani so poudari-
li, da za njih že 5-odstotni delež predstavlja prevelik zalogaj.
Sicer pa bi v Porabju zdaj najbolj rabili cestno povezavo med
Gornjim Senikom in Verico, o kateri se že leta in leta veliko
govori, premakne pa se bolj malo. Po besedah predsednika
Državne slovenske samouprave Martina Ropoša bi morali
do omenjenega skupnega sestanka obeh vlad vsaj podpisati
pogodbo o izgradnji omenjene ceste.

Silva Eöry

www.porabje.hu

IVANOVA NAUČ V SOMBOTELI

O kresi se dan obesi – majo šegau gučati v Sloveniji. Tau pa zatok, ka je sunce na Ivanovo najvišise na nebi, den je v cejlom leti te najdukši. Od toga svetka dale pa je nauč vsakši den dugša. Ka bi sunce več moči melo, takšoga ipa po cejloj Evropi vužgejo ognje, kresove. Ta šega je že trno stara, pogani so go tō meli. Krščani pa so tau prejkvzeli, pa so povezali z dnevom svetoga Janeza Krstitela, šteri je biu »goreči posvejt pred Kristušom«. Ognje so kūrili zvekšoga na brgaj, ka bi blūzi sunci bili.

Ela Pivar: Ka guči živina?

Kauli te ognjaj so plesali tō pa pri nisterni lūstvaj ga prejkskakali. Tau je bilau dobro zatok, ka je leko človek čistejši grato pa čūdežne moči daubo. Skem višise je vert skočo nad ognjom, tem višise je zrasla njagva pšenica. Toga večera pa so dūhovi starcov tō nazajprišli na Zemlau. Mlade deklina so na te den škele zvōdeti, če de njini zakonski žitek srečen.

Nauč pred Ivanovim je na Vogrskom *Muzejska nauč*, takšoga reda so muzeji v rosagi cejlo nauč oprejtj pa čakajo lūstvo. V tom cajti vsikšo leto organizirajo programe v sombotelskom skanseni tō, letos je tau bilau že tretjo paut. Od ranoga zadvečerka so lidgé prišli v muzej na prostom, gde so leko vidli vsefelé zanimivoga, od domanji meštrij do veukoga ognja.

Pri ednom rami so pekli krū iz pire (tōnkōly), štera je trno stara pšenica. Pira je dosta bole zdrava, kak prausna pšenica, je pa desetkrat dragša tō. Krū

iz pire si leko vsakši doma napravi pa ga leko speče v pečici tō. V skanseni je leko vsikši probo sam zmejsiti krū, pa gda se je speko, ga je leko s seuv vzeu. Piro leko

kak leko bole zdravo živejo, bole zdrav krū gejo.

Pred ednim drugim ramom pa so nuzakūrili veuko peč, ka bi pūtre žgali. Lončar iz Magyarszombatfa je posaude od daumi pripelo pa nutsklau v peč. Gda se je napunila, je v lūnkjo nutdjau cūgle pa namazo z blatom, ka bi luft nej cūjprišo. Te je zakūro ogenj oprvin pred pečjauv, ka se more pomalek segrejavati. Gda dosegne 300 stopinj, se že leko pod posaudov kūri, dokeč nede v peči 900 stopinj. Te je trbej eške 6-8 vōr čakati, gda so pūtre gotove.

Na letošnjom programi pa so nastaupili Slovenci tō. Srečanje pri sinčarskom rami je organizirala Državna slovenska samouprava. Lūstvo so pri rami čakale domanje pesmarce s Sombotela (Spominčice), štere so zospeljvale dve naute.

Marija Kozar je navzaučim gučala o Slovencaj na Vogrskom. Po tistim pa je

»...veuki odjen gori...«

cejlo držino. Organizatori so novinarka iz Prekmurja, *Ela Pivar* pripovejdale o tom,

PÜCONSKO SENJE

Inda v petdesetij pa v šestdesetij letaj je bilo v Puconcaj vsigdar velko senje. Odavali so vse sorte meštři pa ešče živino so odavali. Pouleg so kūjali tūdi beršline pa pili vino.

Ali te je tau tak ta minilo, pa zdaj, gda so pred par lejtami ustanovili kulturno turistično društvo, so pa začnoli senje.

Vsakšo leto zadnjo nedelo meseca maja pridejo odavat figice, pa šujster pride, pa kovač, pa šteri spominke delajo pridejo, tak se nabere precı meštrov, pa tūdi vino točijo, diši po pečenom mesej pa čevapčičaj. Tak ka vsakši leko nika kūpi. V letošnjom leti so na senji gor stopile pa par pesmi odšpilale tūdi monoštvske ljudske pevke pa gledališka skupina Nidrik-indrik z igrov »Dvej ženski v ogledali«. Gledalci so s ploskanjem pokazali, kak so bili z nastopom zadovolni.

Tau vse se je dogajalo pred evangeličanskov cerkvijov v Puconcih v lepom parki pa v močnoj senci.

Po dogučanji z duhovnikom Evgenom Balazičom so si monoštvske ljudske pevke poglednole cerkev tūdi od znotraj. Gospod duhovnik njim je malo doj povedo zgodovino cerkve, razložo vse, ka se kaj dogaja v evangeličanskoj cerkvi, tak ka so zadobile razliko med katoličansko in evangeličansko cerkvijo. V zahvalo pa so one spopevale edno pesem.

Tak smo se razišli tūdi duhovno napunjeni vsak proti svojem domi.

Marta Sever

ka Vaugri v Sloveniji brodiyo o rastlinaj, štere naberajo za Ivanovo. O prapoti majo mišljenje, ka če komi semen tak v črejvle spadne, ka ne vej o tom, de razmo, ka živina guči. Zvūn toga so si na glavé davali vence od prapota pa ji obesili na strejo ali raztrausili po ižaj, ka bi ji čalarice nej zvōrkle. Podrašec (farkas-alma) pa je trno čemeren, zatok so ž njim odegнали buje pa vūši. Podje pa so ga dali v odjen, pa z gorečimi listi lejtali za deklami, ka bi nej buje dobile.

Iz Porabja so organizatori pripelali dinsko torto pa dinski šterc, štere je leko vsakši koštavo. Z njimi je prišla *Anuška Ropoš* iz Števanovec tō, štera je rauže s papéra redila. Kak je pravla, so v njeni mlašeči lejtaj za vsakši vekši svetek rauže delali, tak na tejlovo kak na križni četrtok. Gda pa gostūvanje bilau, so za snejo napravili bejli pagejt, svabicam pa takšoga, ka je gvanti cūjšlau. Gnesnaden toga več nega, njine čeri pa vnūkice so se tō nej stele čiti tau staro meštrij.

Gda je v skanseni kmica gratala, so začnili vrteti film o gostūvanji med prekmurskimi Madžari. V tom filmi leko vidimo, kakšne šege so meli v etoj krajini pred prvov svetovnov bojnov. Ka bi na filmi tak vōvidlo, ka so rejsan v ednoj staroj vesi, so ga gordjemali v sombotelskom skanseni. Vsi tisti, šteri so špilali, so bili amateri. Film je dugi vōro pa pau, v Sloveniji si ga je poglednilo trigezero lūdi v kini. Zdaj so ga nutpokazali Sombotelčanom tō.

Če pa smo začnili z ognjom, zagotovimo z ognjom tō. V skanseni so na malo vekšom placi postavili strašno veuki, trimetrski kres. Nauč je že kmična bila, gda so z gorečimi puščicami (nyilak) strejlali, pa vužgali odjen. Vogrski šaman ga je blagoslovo, lūstvo pa je plesalo kauli njega. Nej je trbōlo dugo čakati, pa se je odjen vužgo na nebi tō, gda so se mali posvejti ognjemeta (tūzijáték) prikazali med zvezdami. Najdukši den se je končo.

Dušan Mukič

OD SLOVENIJE...

Dan državnosti

Slovenija se je po besedah predsednika vlade Janeza Janše, slavnostnega govornika na osrednji državni slovesnosti ob dnevu državnosti, 25. juniju, na Trgu republike v Ljubljani, lani razvijala zelo hitro. Utrdila je svoj mednarodni položaj, zato je današnji dan po njegovem prepričanju priložnost za ponos nad dobro opravljenim delom. Proslava se je sicer začela s topovskimi salvami na ljubljanskem gradu in s preletom letal Slovenske vojske. Na njej je bila tudi prva enota častne čete Slovenske vojske, ki je sodelovala leta 1991. Ker se predsednik republike Janez Drnovšek proslave ni udeležil, saj ocenjuje, da stanje duha v državi ni takšno, da bi se želel udeležiti praznovanja, je častno četo pregledal predsednik državnega zbora France Cukjati.

Prepoved kajenja v javnih prostorih

Ob novih spoznanjih o škodljivosti pasivnega kajenja se tudi Slovenija pridružuje nekaterim evropskim državam, ki so omejile oziroma prepovedale kajenje na javnih mestih. Državni zbor je namreč sprejel novelo zakona o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov, po kateri bo kajenje v vseh zaprtih javnih in delovnih prostorih prepovedano. Zakon naj bi začel veljati v prvih dneh avgusta.

Kajenje bo dopuščeno le v posebnih prostorih nastavitvenih obratov in drugih ponudnikov nočitev, v domovih za ostarele in zaporih, psihiatričnih bolnišnicah ter v prostorih, namenjenih izključno kajenju, t. i. kadihnicah. Te bodo morale izpolnjevati določene tehnične pogoje, v njih ne bo dovoljeno jesti in piti, obsegale pa bodo lahko največ 20 odstotkov skupne površine zaprtega javnega ali delovnega prostora. Druga pomembna sprememba se nanaša na kajenje mladih. Omejitev dostopa tobaknih izdelkov mladostnim osebam bo dosežena z višanjem starostne meje s 15 na 18 let, tako za prodajalce kot tudi za kupce tobaknih izdelkov.

Šentvid pri Stični, 17. junija 2007

38. TABOR SLOVENSKI PEVSKI ZBOROV

MePZ Avgust Pavel ZS Gornji Senik se redno pripravlja na Tabor slovenski pevski zborov, šteri je vsakšno leto drugo soboto in nedelo junija v Šentvidu pri Stični.

16. junija smo se odpelali od doma. Hvala Bougi, sonce je peklo, ništerni so fejs švicali, dapa nej od dela. Med potjov smo se stavili v Laškem, ka bi se malo ohladili v friški vodi, drugi so si pa te čas ogledali lejpo staro mesto Celje. Poglednili smo si cerkev sv. Cecilije. Šli smo tadala proti cerkvi sv. Danijela. Es samo po strmi stubaj leko ide gor, štere so pokrite. V tao cerkev smo samo tak leko prišli, ka smo pocingali v samotstani in so nam opat z veseljem tou cerkev odpri. Zapomnila sam si, ka piše o stopnicaj Hans Jeran: »Stopnice nam veliko

povedo o človeškem življenju, vodijo nas kakor življenje, navzgor in navzdol.« Gda smo prišli iz cerkve in že napau stopnic dol, te smo vzeli v pamet, ka bi se dalo iti okoli vrat dol. Tü smo leko vidli cejlo okolico toga lejpoga staroga varaša. Stavili smo se pri eni okrepčevalnici, ka bi si malo žejo potišali pa se pelali naprej.

Prišli smo do našoga prenočišča na Pajčni, gde nas je dober obed čako. Probali smo pesmi za večerni nastop za koncert zamejskih zborov v Šentvidu pri Stični. Predsednik tabora Jernej Lampret, naš dugoletni prijatelj, nas je prisrčno pozdravo. Povekšali so šaulo, vred vzeli okolico, dvorano polepšali, se vidi, ka dosta dajo na kulturo. Koncert se je začno z domačim MePZ, predsednik Lampret pa pozdravo vse zamejske zборе. Sedem zamejskih zborov je bilou, eden iz Banje Luke v Bosni in Hercegovini, štirje s Hrvaške, eden iz Italije, in naš iz Porabja. Po koncerti je biu ognjemet, tou je že tradicija. Po skupni pogostitvi je že kesno bilau, zatok smo šli počivat.

V nedelo v devetoj vöri je bila proba za vse zборе. Vadili smo, če trbelo te eno pesem tri, štirikrat smo zapopejali. Dirigent Igor Švara je strogi, zatok je proba trajala do enajste, skurok pol dvanajste vöre.

Ranč v dvanajstoj se je začnila povorka. V ednoj vöri se je začno program, šteroga je gorzela RTV Slovenija. Kak se je začno program, je Stane Peček pozdravo vse pevke in pevce, njim je želo, da naj bi nji pet minutni dež ohlado, ka je bilau prevrouče. Boug ga je posluno, dirigent Lampret se je zmočo kak riba. Rejsan je samo pet minut dež üšo, ali te redno. Pevcom tou nika nej škaudilo, oni so vsebole spejali, škoda je bila za pihalno godbo, za njine škeri.

Okoli stoupetdeset zborov (ženski, moški, mešani) je spejvalo nagnauk. Tou se ne da dojspisati, tou mora videti in čüti. Gornjeseničani smo leko na tom tabori sodelovali že šeststifart. Hvala Zvezi, ka nam tou vsako leto finansira.

Vera Gašpar

PIKNIK SLOVENCEV V BUDIMPEŠTI

Slovensko društvo v Budimpešti je 23. junija organiziralo piknik. Tau je biu drugi piknik, ki so ga organizirali v čast samostojnosti Slovenije. Prvoga so meli pred dvöma letoma, da je pri nji gorstaupila sakalovska folklor. Letos pa so pozvali seniške folkloriste.

Seničarge smo po dugi vožnji prišli v Pešto v pau dvej. Gda smo od doma kraj šli, je na Seniki dež üšo, v Budimpešti pa je lepau sijalo sunce. Piknik je biu v 18. okrožji, tau je zvünani tau velkoga varaša. V parki, šteri se zove Bókai kert, so tamkajšnji Slovenci že fejs küjali prekmurski golaž pa vogrski pörkölt. Küjara sta bila dva: Feri Hanžek pa Gusti Škaper. V tom parki je dosta prireditev, pa koncertov, je velik oder, na

nastopi se je nam zahvalila Irena Pavlič, predsednica društva. Na pikniki smo geli gulaž pa pörkölt, pili smo in na stolaj je bilau tüdi pecivo. Dosti smo se pogučavali, harmonikaške so vlekli škeri in je bilau prav veselo. Ništerni so se malo sprehajali po parki, na odri pa je zadvečarka biu program za mlajše.

Piknik je počastila žena veleposlanika Republike Slovenije, ga. Anica Lipič. (Gospod veleposlanik Ladislav Lipič nej mogo priti, ka je emo obveznosti v Kaposvári.) Pogučavala sam se z gospo Anico in je nas pohvalila, ka smo zelo lepau plesali. Tak kak če bi bili profesionalci. Čestitala je za to mlado skupino. Povedala je eške, ka gvante smo tüde meli

Senička folklor z gostitelji po nastopi

drugoj strani je kopališče, pa so ižice, ka leko tüj taborijo mlajši. Gda smo ta prišli, so že nas čakali s pogačami pa s pijačo. Malo smo se spočili in smo potem meli nastop. Plesali smo trikrat. Prvič en splet, potistom so špilali harmonikaške. Najprva Benjamin Sukič, potistom peštarski Hugo Čerpnjak in nazadnje Krištof Sukič. Za njimi so plesali fantje z vilami pa z grablami in so pokazali igro s klobükami. Vse plese je spremljau na harmoniki Matej Smej iz Slovenije, šteri je naš harmonikaš. Mala slovenska publika je bila trno živahna in je fejs ploskala. Po

lepau spejglane, pa nika nejso bili vküper zmečkani po takšoj dugoj pauti.

Okauli šeste vöre smo se pa mogli posloviti od Peštarov. Domau po pauti smo za eno vöro stanili pri Blatnom jezeri, v Badacsonyi. Te se je že malo mračilo. Šetali smo se na obali, edni so geli sladole, pa so kauštali tüdi pečene ribe. Okaule paunauči smo prišli domau. Po pauti na autobusi je Benjamin dosta igro na harmoniko in so se mladi fejs veselili cejli den.

Agi Hanžek
Foto: Andraž Sukič

PRVI SO BILI PORABSKI MLADI FUTBALISTI

Športna zveza v Sloveniji je letos držala že 31. srečanje slovenski športnikov iz susedni

Karči Dončec, Janžo

rosagov, iz Italije, Avstrije, z Madžarske pa Slovenije. Srečanje mladi športnikov je vsakšno leto v drugom kraji v Sloveniji. Letošnje srečanje je bilau 22. pa 23. juniuša, stero je pomogla organizirati Športna zveza Murska Sobota. Na srečanje so se leko glasile ekipe (csapatok) mladi, steri špilajo futbol, košarko, odbojko (röplabda) ali namizni tenis (pinpong). Iz Porabja v zadnji dvanajsti lejtaj odijo mladi futbolisti iz Slovenske vesi, samo gnauk se spaumnim na namizni tenis iz števanovske šaule. Zatau, naj Slovenci na Vogrskom tü mamu svoje športoše, najvejšo brigo ma *Karči Dončec* (Janžo), steri je vodja nogometne sekcije (szakosztályvezető) Športnoga društva v Slovenskoj vesi, z njim sva se pogučavala.

• *Karči, na drüdjim den se srečanjom si me z velikim veseldjom zvau, ka „sma pa mi gratali prvi”. Tjelkokrat se vam je že posrečilo biti najbaugšim futbolistom?*

»Za gvüšno ne vejim, depa tak brodim, ka smo že eno desetkrat gvüšno prvi bili na taum srečanju. Tau je velko delo za nas. Gda je konec tekme bilau, so se vsi vtjüper prijali, kaulakvrat plesali na igrišči pa kričali „Porabje, Porabje”. Vej pa s tejm namenom trenirajo s Tomažom Časarom, naj se probajo najbaugše brsati.

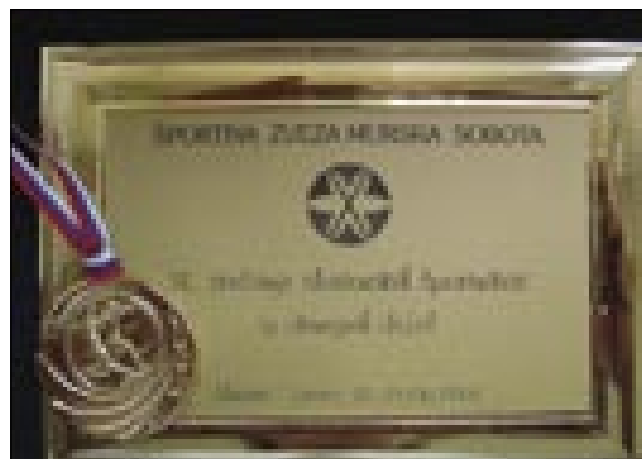
Zgodilo se pa že večkrat, ka so drüdjim bili baugši.«

• *Če ste vi že telkokrat bili prvi, tjelkokrat ste pa té že bili na srečanju?*

»Tak brodim, ka od začetka odimo. Tau dobro vardjam, ka gda sam dja štje ledjén bijo, ka je že davnik bilau, smo že té tö odli. Té smo meli mlade za futbol, rokomet, šah, odbojko pa namizni tenis tö. Bili so iz Števanovec, Slovenske vesi pa z Varaša tö. Zdaj že samo s futbolisti odimo, nejmamo drüge.«

• *Kak vögleda té dvadnevni športni program?*

»Tau srečanja furt dva dni držim, v petek pa v soboto. Prvi den zadvečerek pridemo vtjüper, nas pozdravi župan tistoga kraja, se uradno opre srečanje pa se pogledne varaš. Večer si sedemo na kašno pijačo pa

se malo spoznavamo. Drüdjim den, v soboto predpodnevom, je furt srečanja, te za resnico trbej delati mladi športošom.«

• *Kak je šlau v Murskoj Soboti?*

»Najprvin je bilau žrebanje (sorsolás), gda se vöpotegne, steri rosag s sterim se špila. Za Slovensko ves sam dja vlejko, potegno sam ekipo iz Italije. Etak so se naši najprvin špilali s Slovenci iz Italije, Slovenija pa z Avstrijov. Dvakart 20 minut se špilajo. Naši so Italiji tri gole brsnili, dobili so pa enoga nej. Pri drügi je pa vödobila Avstrija. Etak so se od drüdjim brsali za prvo pa drügo mesto Slovenska ves pa Murska Sobota, za tretjo pa štrto mesto pa Italija z Avstrijov.«

• *Kak si leko vöstrpo té čas, vidla sam te pred lejtj v Tolmini, gda si si skur prste dola zgrizo?*

»Zdaj je tö tak bilau. Človek vekšo tremo ma, kak steri se brsa, ka tisti na tau nejmajo časa. Pa od zvüna igrišče je furt ležej biti čeden kak na igrišči. Drugo je gledati pa drügo se je brsati.«

• *Kak je šlau v drügi dvajsti minutaj s soboškim futbolisti?*

»Osem minutov bilau znak pa štja itak nej bilau enoga gola nej. Dja sam gvüšen bijo, ka se našim mora pršikati brsniti gol, vidlo se je, ka so telko bili baugši od domanji. Oni so tü dobri bili en čas, depa v drügom tali tekme se je že vidlo, ka so malo trüdni gratali. Na, te sam vedo, ka naši morajo brsniti gol. Gda so enga brs-

nil, te štja itak nika nej bilau gvüšno, depa gda so drugoga tö nota brsnili, té sam gvüšen bijo, ka smo mi prvi djé. Tak, ka smo tri gole brsnili Italiji, dva Murskoj Soboti, mi smo pa en gol nej dobili. Etak so naši gratali prvi, najbaugši.«

• *Madžarsko predstavljajo mladi športoške Športnoga društva v Slovenski vesi v Porabji. Depa zvöjn domanji mladi pojbov mate zavole z drüdjim vasnic tü, zakoj?*

»Zatok, ka mi v svojoj vesi telko mladi mlajšov ne moremo vküper pobrati. Vsakšo leto mamu naprej napisano, kelko stari mlajši se leko brsajo. Letos so se leko brsali, steri so rojeni 1992. leta ali sledkar. Malo je tej mlajšov v vesi.«

• *Sto vse so se špilali letos za Porabje?*

»Iz Monoštra 2, iz Sakalovec 6, z Dolenjoga Senika 2, z Gorejnjoga Senika 2 pa s Slovenske vesi 6. Leko povejm, ka iz trifartale vesi v Porabji je v tau ekipi.«

• *Kak tau, ka v Porabji samo vi mate ekipo mladi futbolistov?*

»Mi v Slovenskoj vesi moramo meti, ka smo v prvog županjskoj ligi. Moramo meti ekipe (csapat) z mali mlajšov, oni so „lurko”, kadete, mladinsko pa odraslo ekipo.«

• *Kak ste se meli tejva dva dneva?*

»Vsi smo bili fejs zadovolni, bilau je vse v redi, lepau ta napravljeno. Mi se samo leko lepau zavalimo Športni zvezi Slovenije, ka smo od leta do leta leko na srečanju. Posaba se zavalimo Športni zvezi Murska Sobota, ka so nas tak lepau gora prijali, Slovenskoj zvezi pa zatau, ka nam vsakšo leto vse ta napravi, nam furt plače pautno ceringo pa menšo pogostitev.«

Klara Fodor

ROJSTVO

Janezekova mama je fest noseča. Gda je že čas rojstva šau vcuj, te so šli po babico, ka de pomagala.

Janezek bi preveč rad tau vido pa se je skriu v omar, pa je tam na dveri vö gledlo na malo luknjico. Dete se je narodilo pa se je nej včasi zajokalo, pa ga je babica po ritki dvakrat vdarila, ka je začno kričati.

Za nekaj časa je Janezek skočo vö z omara pa cuj k malomi deteti pa je pravo.

»Tau ti tak trbej, notri v omar bi se skriu pa te nej bi po riti mlatili.«

Marta Sever

... DO MADŽARSKE

Manj pšenice, višje odkupne cene

Medtem ko je bila lani po žetvi odkupna cena pšenice 25.000 forintov, morajo mlinarji letos odšteti za tisoč kilogramov kar 35.000 forintov. Letos so na Madžarskem namreč pridelali manj pšenice in na manjši površini, kajti veliko kmetovalcev je pšenico zamenjalo za oljno repico. Zaradi izdelovanja bio-dizla gre namreč oljna repica dobro v promet. V primeru pšenice je zaradi vročine manjši tudi povprečni pridelek na hektar. Rast cene pšenice bo vplivala tudi na ceno moke. Trenutno stane kilogram moke 58 forintov, mlinarji na jesen računajo s 70 forinti. Peekarne zaenkrat še niso dvignile cene kruha, vse pa kaže, da se bo jeseni podražil tudi kruh.

Skupni akcijski načrt za reko Rabo

Prejšnji tork sta madžarski in avstrijski minister za varstvo okolja Josef Pröll in Gábor Fodor podpisala skupni akcijski načrt za očiščenje reke Rabe. Josef Pröll je novinarje seznanil s tem, da v Avstriji pripravljajo pravno podlago za strožje okoljevarstvene predpise. V usnjarni v Feldbachu že testirajo nov filter, ki naj bi preprečil, da bi tekla onesnažena odpadna voda v reko. Če bodo s tem filtriranjem zadovoljni, ga bodo uporabljali tudi pri štajerskih usnjarnah. Avstrijski minister je obljubil, da bodo najkasneje do leta 2009 zaprli biotermično elektrarno pri Fürstenfeldu, ki je odgovorna za onesnaževanje reke Lapincs. Ekološki revitalizaciji reke naj bi se v obdobju med 2008 in 2015 namenilo 7,3 milijona evrov.

Prireditve

• 7. julija bodo na vaškem dnevu v Andovcih nastopile števanovske ljudske pevke in otroška folklorna skupina z Gornjega Senika.

• Na Lončarskih dnevih v Magyarszombatfa bo 7. julija nastopila otroška folklorna skupina ZS iz Števanovcev.

LOŇČARSKI TABOR V ŠTEVANOVCI

Zdaj že drugo leto organizirajo lončarski tabor (fazekas tabor) v Števanovci na osnovni šauli. V tabori je 26 mlajšov, šteri so se ga udeležili nej samo iz Porabja, liki z Goričkoga tō. V taum tabori zvün tauga, ka

da, s Puconec pa z Gorenjoga Senika prišli.«

• *Gda se je začno tabor?*

»Tabor se je 25. junija začno z otvoritvijo, nauvi generalni konzul Drago Šiftar je odpro lončarski tabor. Potistim smo

V tabori je bilau več delavnic, eni so delali z modeli ...

delajo lončarske stvari, se včijo slovenski gezik tō. Kak? Tak ka lončare majo iz Slovenije, šteri njim slovenski tolmačijo, kak trbej eto ali tau delati. Kak je nastau te tabor, tau nam tapovej organizator, školnik *Laci Kovač* iz Števanovec.

• *Laci, kak je tau vam napamet prišlo, ka te lončarski tabor organizirali v Števanovci?*

»Tau se je tak začnilo, ka prva kak bi mi tabor organizirali, smo dvakrat bili z mlajši v Puconci v lončarskom tabori. Tau je bilau leta 2004 pa 2005. Iz Števanovec so štirje mlajši bili tam. Pa tak se njim je tau lončarsko delo povidlo, ka so nej steli od vretena gorstaniti. Gda je pa bila zaključna prireditve, te je Martin Dončec skur nej djauko, zato ka on je ešče ostati sto. Na pa te na drugo leto smo že tak šli ta, kak če bi domau šli. Lani sam em eden uspešen natečaj pa smo te mi prvič začnili organizirati lončarski tabor. Letos smo pá dobili denar, istino že malo menja kak lani, dapa zato smo zorganizirali tabor.«

• *Kelko mlajšov mate v lončarskom tabori?*

»V tabori 26 mlašov mam, šteri so iz Števanovec, z Gra-

pa šli na skupni izlet v Sombotel, gde smo si poglednili cerkev sv. Martina pa malo mesto. Gnes pa že aktivno delo poteka pri nas pa na

... drugi na vreteni

puconskoj šauli tō, zato ka nagnauk mam organizirano lončarski tabor. Gnes tri lončare mam. Ferenc Vörösa pa njegvo ženo iz Magyarszombatfa pa Karla Šalamona iz Grada. Zranja pride ešče gospaud Zelko, lončar iz Slovenije, pa eške edna lončarka iz Óriszentpétra.«

• *Vidim, ka več delavnic mate, ka vse delajo v tej delavnici?*

»Ne delajo samo na vreteni, delajo ročno tō. Edni farbajo tiste izdelke, šteri so že bili žgani.

Drugi tekočo glino (agyag) v vzorec lejvajo pa tak delajo različne stvari. Dočas ka ešče ne posenejo, dočas edni s cvekom v tau posaud minto notra namalajo. Mojster Vöröspaplake te dela, ka do mlajši zranja ročno delali. Lončarka z Óriszentpétra de medale redla, Zelko pa taše ftiče, s šterimi leko fűčka. V četrtek demo v Pečarovce, gde do mlajši delavnice meli do enajste vöre. Potistim pa demo na en skupni izlet po Prekmurji. Petek mo tū v Števanovci delali s pomočtjov dva slovenska lončara. Pa pridejo štirje mlajši s Slovakije sé k nam, šteri se v srednji šauli včijo. V soboto baude zaključek lončarskoga tabora v Bodonci.«

• *Zdaj že štrto leto odijo mlajši v lončarski tabor, djesta taši med njimi, šteri ma občutek za tau delo?*

»Leko povejm, ka djesta taši, šteri že sam vej delati, pa lejpe stvari dela. Tak mislim, ka

njema bi se vrejdo bilau tau tadala včiti. Škoda, ka nega možnosti za tau. Z gospodom Ludvikom Filojem smo se pogovarjali, ka dobro bi bilau kúpiti edno peč pa se pogučati z edno srednjo šaulo, gde bi se tej mlajši leko tadala včili za lončara. Zato ka zdaj nej na Madžarskem, nej v Sloveniji nega taše šaule.«

• *Ka je vaš cilj s tejm taborom?*

»Tau, naj med tejm mlajši baude eden ali ešče več lončarov v Porabji. Žau, od tistoga mau, ka so Karel Dončec mrlji, nej-

MAVHINJE

Na Slovenskoj zvezi smo z velikim veseldjom vzeli pismo Športno kulturnoga društva Mavhinje v Italiji, v sterom so pozvali gledališnike iz Porabja na 7. zamejski festival amaterskij dramskij skupin. Na tašnom srečanji je gledališka držina Nindrik indrik že dvakart pokazala nota svojo igro. Z igro Pismo iz Merike je 2003. leta Laci Nemeš daubo priznanje za najbaugšo stransko moško vlogo (mellékszereplő). V letos vödani mali knjigi, v steroy so vse igre, stero so bile zašpilane v leti 2005, smo leko šteli, ka je na 6. festivali leta 2005 priznanje daubo Milivoj Miki Roš s predstavo Kdo je bujo sausada. *„Avtor in režiser Milivoj Miki Roš je s skupi-*

Člami Gledališke družine Nindrik-indrik

no Nindrik-indrik predstavil zanimivo psihološko drama, ki razkriva razkroj neke družine. V zagonetno nastavljeni in spretno izpeljani igri, v kateri odigra glavno vlogo zagonetni Pali, je Roš pokazal svoje sposobnosti dobrega dramaturga in zanesljivega režiserja. Vse to je pripomoglo, da je slovenska gledališka skupina z Madžarske z uspehom odigrala svojo predstavo.»

Letos se je zglasilo vsevküper osemnajset skupin, Nindrik-indrik je bila na redej 22. juniuša večer v pau devetoy vöri, vanej na odri, gda smo zašpilali igro Male bojne, stero je napiso pa nota navčo ranč tak Miki Roš iz Murske Sobote. Vsi igralci smo čütili tak, ka smo se vsi potröjdili za najbaugšo špilanje. Vzeli smo za resnico nastop taum, gde je dosta skupin pokazalo svoje igre. Zvöjn gledališke skupine Nindrik-indrik smo zglasili ške mlašečo gledališko skupino z Gorejnjoga Senika, stera za nami en keden ma gli taum svoj nastop. Na naslednji festival, steri bau za dve leti, pa leko računajo Veseli pajdaši iz Števanovec tū.

Ob tej priliki se gladelišniki pa Slovenska zveza tū lepau zavalimo, ka mam priliko priti na festival v Italijo. Nindrik indrik se zavali ške za finančno pomauč Slovenski zvezi. Poiščemo priliko, naj leko spoznajo lepote pa vrejdnosti Porabja, naše male domovine, predstavniki Športno kulturnoga društva iz Italije.

Klara Fodor

mamo porabskoga lončara.«

• *Dojda k tauma na leto eden lončarski tabor?*

»Zvün tauga mi ešče mam v šaula krožek tū, tak ka tisti, šteri majo volau za tau, tisti se leko včijo, pa ukvarjajo s tejm.

Važno je ešče prijateljstvo pa ka je ešče sploy dobro, tau, ka slovenski jezik se prejk lončarstva tū včijo. Zato smo več lončarov pozvali iz Slovenije. Etak gda mlajši delajo, morajo nücati slovenski jezik.«

Karel Holec

OTROŠKI

VIKTOR+VIKTORIJA
LÜBEZEN

Brezi lübezni bi nej bilou na toum našom svejti nikoga. Pa dvojčkov Viktora pa Viktorije tō nej. Pa od njiva ate pa mame tō nej. Depa zdaj je nej guč od toga, liki od takše mlade lübezni. Rejč de od toga, ka se je Viktorija zalübila. Samo tak nagnouk je gore prišla, ka njoj srce vcejlak ovak mlati. Nej vsigdar, liki samo te, gda vidi Petra. Ali pa si na njega brodi. Prvi je na tou zvün Viktorije gore prišo

njeni brat dvojček Viktor. Kak bi pa nej, vej pa dvojčki ginau vejo, ka se z bratom ali pa sestrov godi. Zato go je pito, kak tou vövidi, če je človek zalübleni.

- *Tak, kak bi se cejli svejt samo kouli njega vrto*, - njemi je leko od toga povejdala Viktorija.

- *Ge sam za tebe pito, kak je s teuv*, - je škeu vedeti Viktor. - *Tou pa ranč ne pitaj! Sploj ne vejm, gde mam glavou. Srce mi ruži kak zmejšano. Samo če si nanga zbrodim, ruži trno na glas. Če ga pa vidim, mi šké vöskočiti*, - je z oprejtimi očami senjala o svojom Petri Viktorija.

Viktor je eden čas tiüma brodo, ka na tou povej. Nika je

nej vedo na vse tou povedati. Pa spitavati je tō več nej emo volé.

Kak bi pa!? Vej pa njemi se g n a k o godi,

gda ide s pojbbami brsat labdo. Najprva njemi srce ruži od veseldja, ka do se leko brsali. Kak pa njemi eške srce mlati, gda se štiri vöre naganja za labdov?

Pa je sestri tou večer dun povedo.

- *Eeee, ti pa tvoj nogomet*, - je zamajnola z rokou Viktorija. - *Depa meni srce ovak mlati, pa je tejlo vcejlak pri mejri. Ti tou ne moreš razmeti.*

Pa je Viktor tou brž spozno, kak je s tejm. Že za trni dni

je Viktorija gore prišla, ka je z njim nej tak kak vsigdar. Pa je gore prišla, eške prva, kak ga je kaj pitala, ka je njeni brat dvojček zalübleni. Pa ga je zato pitala tō, kak je zdaj z njim.

- *Njaj, njaj*, - je vcejlak naraji gučo Viktor. - *Sploj več nikšne vole nemam brsati labde. Srce pa mi mlati kak zbešnjeno, samo če si zbrodim na Renato. Če jo pa vidim, pa mi šké vöskočiti. Pa sploj ne lejčem za labdov. Tou je vcejlak ovak. Kak, kak ...*

- *Njaj, tou je nej mogouče povedati*, - njemi je pomagala sestra.

- *Ranč tak! Tou je nej mogouče povedati.*

Tak sta svojo prvo lübezen, svojo prvo zalüblenost skouz davala Viktor pa Viktorija. Kak bi jo pa naj ovak. Vej sta pa dvojčka, ka nej?

Miki Roš

VRABEC

KOTIČEK

Stariške komaj čakajo den, gda de njino dejte spregučalo prvo rejč. In gda prvič »mama« povej, njemi ploskajo pa telefonejrajo cejli rodbini, kakša sreča se je zgodila. Moji stariške so tō takši bili, dokeč sam samo edno rejč znala. Ali gda sam pa z gučom redno zakurblala, sam pa brblala,

gučala, razlagala, tolmačila, šlefetala pa popejvala telko, ka so si komaj vüje spočinavli. Od gda paumnim, sam tüdi nastaupala rada. Pogausto sam program pripravila za mojo goričko babico. Postavila sam se pred njau, prijela kiklo, pa se zibala pa spejvala, dokeč me neje tüdi ona pune vüje mejla. Ali ka mo tüdi igralka, se je pa pokazalo komaj v tretjom klasi šaule.

Tak se enoga dneva srečna prišla domau pa naznanila velko novico: »Glavno vlogo sam dobila pri lutkaj (báb)! Špilala mo vrabca!«

»Ja,« je mama v smeji kumala, »ka boš pa mogla delati, če boš vrabec?«

»Hja,« sam se paščila razlagati, »tovarišica je pravla, ka mo igro špilali, v šteroj se vrabec smeje pa norca dela kokauši, ka ma velko grbasto rit, pa ga na kraji kokaut za štrajf sklüka!«

Oča je naus v smeji zdigno vkraj od novin, pa me pogledno spod očal: »Kak pa si gljij ti glavno vlogo dobila?«

Mignila sam z ramami pa raztolmačila: »Vsakši se je mogo fejst smejati, pa sam zmagala, ka mi je najbaukše šlo!«

Mojiva sta se samo v smeji spoglednola, oča pa skomentejro: »Na, tau pa je rejsan nej čüdo!«

No, tak sam dobila glavno vlogo (föszerep) v velki igri. Duge mejsece smo se pripravljali, delali lutke, jih farbali, kelili, rezali, jih nabodnoli na duge draute, pa dirkali z nji-

nej znali, ka je ftič v istini nej biu živ. Ges pa sam prestrašeno gledala tovarišico pa nabejrala skunze. Igra se je seveda stavila, če pa je glavnomi igralci odletejla glava. Fijanko so spüstili, tovarišica pa je lejtala, kak če bi sama brez glave bila. Ednoj drügi dekl-

mi za postavleno leseno kulisso. Gratala sam pravi mešter za smejanje iz kürje riti, na pamet pa sam se navčila tüdi vsakšo rejč, štero sam mogla spregučati kak nesramni vrabec.

Tak je prišo den, gda smo v velki dvorani srejdi Sobote meli svojo igro. Dvorana se je do zadnjoga stola napunila z deco pa starišami. Posvejte se vgasnili, te pa vužgali reflektore in začnilo se je velko dejanje po dugij mejsecaj probe.

»Hahaha, ti küra, kako imaš velko smešno rit!« sam lejtala okauli küre, pa se kiketala, kak prava zvezda iz Hollywooda. Zgodba se je odvijala lepau pa prav... do enoga trenutka... gda se je nagnauk v dvorani začalo cviljenje, grato je krič pa dretje. Postrašeno smo tijo gratali pa poglednoli prauti tovarišici (leranci), štera je majütala ob raubi fijanke, pa se držala za glavau. Gledala pa je ranč mene, pa s prstom pokazala prauti mojomi vrabci. Poglednem gor, pa ka vidim!? Mojomi vrabci se je med največšim smejom odlepila glava, pa odletejla med publiko! Deca so prestrašeni blejali, če so takši mali

ni je njenoga vrabca z roke vtrgnola, pa mi ga v roke potisnila pa skomandejrala: »Zdaj pa si neka zmišlavli pa dale špilaj, kak če bi se nika nej zgaudio!« V dvorani so se deca pomali zmirila, fijanke so zdignili, ges pa z nauvin vrabcom začnila: »Ohoho, poglednite, zrasla mi je nauva glava! Hi, hi, hi, kak maš velko smešno rit, ti küra!« V dvorani so se stariške naglas smejali mojomi guči, deca pa znankar čüdivala nauvi vrabcovi glavi.

No, pa smo jo vseeno pripelali do konca, tau našo tragično komedijo. Fijanka je po velkom ploskanji spadnola, reflektori so vgasnoli, den pa se je končo, gda smo poiskali glavo našoga vrabca, štera je samejvala pod stolom srejdi dvorane.

Ja, vidite, takšo je pač življenje. Puno dogodkov, šteri nam leko vse na glavau postavijo. Te je rejsan tau bila tistoga dneva velka nevola, zdaj pa lepi spomin. Baug naj jih da šče puno takših!

Simona
Rituper

KAUT

RTV SLO **PETEK, 06.07.2007, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 TABORNIKI IN SKAVTI: KRASI SI BISTRA HČI PLANIN, 11.15 JASNO IN GLASNO: ZEMLJA, MOJ PLANET?, 12.00 KDO SE BOJI DR. JANEZA RUG-LJA?, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 DUHOVNI UTRIP: UPANJE VEDNO OBSTAJA, 13.40 TA MOJA DRUŽINA, ANG. NAD., 14.30 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 BABAR: VLOMILEC, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: VRT, 16.25 SORODNI DUŠI, ANG. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 POGLED NA ... GRUBERJEVA PALAČA, 17.45 ČUDEŽNI PLANET, FRANC. JAP. POLJ. SER., 18.40 KARLI, RIS., 18.45 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 ČOKOLADNE SANJE, HUM. NAD., 20.30 FESTIVAL VURBERK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 POLNOČNI KLUB, 0.15 NIKAR TAKO ŽIVAHNO!, AM. NAN., 0.45 ČUDEŽNI PLANET, PON., 1.40 DNEVNIK, 2.15 INFOKANAL.

PETEK, 06.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.50 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 12.40 FRASIER, AM. NAN., 13.00 PODIVJANA MNOŽICA, AM. FILM, 14.20 ŽOGARIJA - KO IGRA SE MULARIJA, 14.50 PO CESTI SMRTI V UMIRAJOČO DŽUNGLO, DOK. ODD., 15.25 MOZAIK, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 16.50 LESTVICA NA DRUGEM, 17.35 ATLETSKI MITING, 17.50 EP V KOŠARKI (M) DO 20 LET, SLOVENIJA - SRBIJA, 19.50 KRONIKA Z LENTA, 20.00 ATLETIKA - ZLATA LIGA, 22.05 ŠE EN DAN V RAJU, AM. FILM, 23.40 WILBUR SE HOČE UBITI, DANSKI FILM, 1.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.50 ZABAVNI INFOKANAL.

RTV SLO **SOBOTA, 07.07.2007, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VSE O ŽIVALIH, ANG. DOK. NAN., 14.15 ŽALOSTNA CIPRESA, ANG. FILM, 15.55 POLETNI VRTILJAK, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 POLETNI VRTILJAK, 18.40 FIFA IN CVETLIČNIKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, EUTRINKI, 19.55 ZADAVLJENA KRALJICA, FRANC. NAD., 21.35 POLETNA POTEPAJKA, ODDAJA O TURIZMU, 22.20 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.55 SOPRANOVI, AM. NAD., 23.55 PES UBJALEC, AM. FILM, 1.20 DNEVNIK, 1.40 INFOKANAL.

SOBOTA, 07.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, NAPOVEDNIKI, TV PRODAJA, 11.20 SKOZI ČAS, 11.30 PO CESTI SMRTI V UMIRAJOČO DŽUNGLO, DOK. ODD., 12.05 ZLODEJEVA HČI, ŠPANSKI FILM, 14.00 POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL, 15.25 ATLETIKA - ZLATA LIGA, 17.25 ČLOVEK, KI ZMORE VEČ, DOK. FELJTON, 17.50 EP V KOŠARKI (M) DO 20 LET, SLOVENIJA - FRANCIJA, 19.50 KRONIKA Z LENTA, 20.00 ALPE-DONAVA-JADRAN, 20.30 KONCERT OB 20-LETNICI SKUPINE PANDA, 21.35 POLETNI VRTILJAK, 23.50 HUFF, AM. NAD., 0.45 POKVARJENA DEKLETA, ANG. NAD., 1.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 ZABAVNI INFOKANAL.

RTV SLO **NEDELJA, 08.07.2007, I. SPORED TVS**
 7.00 ŽIV ZAV. OTROŠKI PROGRAM, 9.50 ŠPORT ŠPAS, 10.20 POD EVROPSKIM NEBOM, FRANC. DOK. SER., 10.50 PRLUHNIMO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 FESTIVAL VURBERK, 14.30 VRTIČKARJE: ŽUR, TV NAD., 15.00 ALI JE PILOT V LETALU?, AM. FILM, 16.20 NIKAR TAKO ŽIVAHNO!, AM. NAN., 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA - GALERIJA IGRALCEV: DARE VALIČ, 18.15 PAJKEC PIKO, RIS., 18.20 VE-TRINAR JOC, RIS., 18.30 KRAVICA KATKA, RIS., 18.35 HRČEK MIHA PRIPOVEDUJE, RIS., 18.40 ŽREBANJE LOTA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 DAJMO, NAŠI! - PREDSTAVITEV SODELJUJOČIH SKUPIN, 21.15 VEČERNI GOST, 22.05 ARS 360, 22.25 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.50 PERSONA, ŠVEDSKI ČB FILM, 0.10 DNEVNIK, 0.30 BOJEVNIK IN PRINCESA, NEMŠ. FILM, 2.45 INFOKANAL.

NEDELJA, 08.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.05 SKOZI ČAS, 10.15 POLETNA POTEPAJKA, ODDAJA O TURIZMU, 10.55 NAŠA PESEM 2007, 11.25 MED VALOVI, 11.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 12.55 SP V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 16.00 RUDOLF GAS, KONCERT, 17.05 SPOPAD NA ZAHODU, AM. FILM, 19.15 CELINSKI POKLA V SMUČARSKIH SKOKIH, 19.50 KRONIKA Z LENTA, 20.00 DEŽELE SVETA, FRANC. DOK. SER., 20.50 FRASIER, AM. NAN., 21.10 UMETNOST GLASBE IN PLESA, 22.50 STRELICE NASPROTNE USODE, KAN. NAD., 23.40 MIMOIDOČI, ANG. FILM, 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.45 ZABAVNI INFOKANAL.

RTV SLO **PONEDELJEK, 09.07.2007, I. SPORED TVS**
 6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.05 ČUDEŽNI PLANET, FRANC. JAP. POLJ. SER., 12.00 SLOVenci V AVSTRALIJI: SREČANJA V SYDNEYJU, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DAJMO, NAŠI! - 14.30 NEKAJ MINUT ZA POPULARNO GLASBO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 MARKS IN RUBI, RIS., 16.10 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 16.20 AJKEC PRI RESTAVRATORJIH, POUČNO-RAZV. ODD., 16.35 POZABLJENE KNJIGE NAŠIH BABIC, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 SKRIVNOST KITOV V SREDOZEMLJU, FRANC. POLJ. ODD., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 NINA NANA, RIS., 18.45 JOKO! ŽAKAMO! TOTO!, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TA MOJA DRUŽINA, ANG. NAD., 20.50 OSMI DAN, 21.25 PRVI IN DRUGI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 ANDORA: MED DVEMA OGNJEMA, KAT. NAD., 0.40 NIKAR TAKO ŽIVAHNO!, AM. NAN., 1.10 SKRIVNOST KITOV V SREDOZEMLJU, PON., 2.00 DNEVNIK, 2.40 INFOKANAL.

PONEDELJEK, 09.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.30 POLETNI VRTILJAK, 11.45 VRTIČKARJE: ŠTIHANJE, TV NAD., 12.10 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA - GALE-RIJA IGRALCEV: DARE VALIČ, 13.10 ARS 360, 13.25 EVROPSKI MAGAZIN, 13.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 14.25 SLOVenci PO SVETU: VENEZUELA, 15.00 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 18.00 POROČILA, 18.05 ELIZABETA I., ANG. NAD., 20.00 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 DRUGA GODBA 2007, 23.00 NA NOŽ, ANG. NAD., 23.30 IME ROŽE, FRANC. FILM, 1.30 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 4.00 ZA-BAVNI INFOKANAL.

RTV SLO **TOREK, 10.07.2007, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 SKRIVNOST KITOV V SREDOZEMLJU, FRANC. POLJ. ODD., 11.55 VEČERNI GOST: PROF. DR. FRANZ COPE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PO CESTI SMRTI V UMIRAJOČO DŽUNGLO, DOK. ODD., 13.45 OBZORJA DUHA, 14.20 OSMI DAN, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TROJČICE, RIS., 16.15 KLJUKČEVE DOGODIVŠČINE, LUTK.NAN., 16.35 HOTEL OB MORČEK, RIS., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 DAROVANJE, DOK. ODD., 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 FRANČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 RADIO.DOC, SLOV. FILM, 21.15 TRI SESTRE, VIDEO PRIREDBA GLED. PREDSTAVE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 ABSOLUTNO GLOBALNO, 23.30 PLATFORMA, 0.00 LADY CHATTERLEY, ANG. NAD., 0.55 NIKAR TAKO ŽIVAHNO!, AM. NAN., 1.25 DAROVANJE, DOK. ODD., 2.20 DNEVNIK, 2.55 INFOKANAL.

TOREK, 10.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.00 STUDIO CITY, 9.00 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 17.50 EP V KOŠARKI (M) DO 20 LET, 20.00 PET DNI, IZRA-ELSKA DOK. SER., 20.45 MRTVE DUŠE, ANG. NAN., 22.25 DOMOVINA, KRONIKA PRELOMNEGA OBDOBJA, NEMŠ. NAD., 0.05 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 2.30 ZABAVNI INFOKANAL.

RTV SLO **SREDA, 11.07.2007, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.05 DAROVANJE, DOK. ODD., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PLATFORMA, 13.45 POREDNA FRIDA, DANSKI FILM, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MOBY DICK IN SKRIVNOST DEŽELE MU, RIS., 16.15 POD KLOBUKOM: STIL OBLAČENJA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 MIKROKEMIJA - MAKROKEMIK: PORTRET FRIDERIKA PREGLA, DOK. ODD., 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MEDVEDEK IN PTIČEK, RIS., 18.45 ŽELEJČKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 DAVEK PRETEKLOSTI, AM. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 BREZ REZA: DR. JOŽE PIJRJEVEC - RAZMERE V JUGOSLAVIJI OD L.1989 DO OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE, 23.35 GÖRINGOVA POSLEDNJA BITKA, NEMŠ. DOK. SER., 0.30 MIKROKEMIJA - MAKROKEMIK: PORTRET..., PON., 1.20 NIKAR TAKO ŽIVAHNO!, AM. NAN., 1.50 DNEVNIK, 2.25 INFOKANAL.

SREDA, 11.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.10 LESTVICA NA DRUGEM, 9.00 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 18.00 POROČILA, 18.10 MALA ŠKRATICA, FRANC. FILM, 19.45 SKOZI ČAS, 20.00 TARČA, 21.30 CIRKUS, DOK. FELJTON, 22.00 EP V KOŠARKI (M) DO 20 LET, 23.30 SLOVENSKA JAZZ SCENA: BIG BAND RTV SLOVENIJA IN BILL HOLMAN, 0.20 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 2.45 ZABAVNI INFOKANAL.

RTV SLO **ČETRTEK, 12.07.2007, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.35 SVETO IN SVETI: SVETO PISMO, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ČOKOLADNE SANJE, HUM. NAD., 13.45 POLNOČNI KLUB: AVTOSTOPARI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KRASTAČJA PATRULJA, RIS., 16.15 TERMOVKA, KRATKI IGRANI FILM EBU, 16.30 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRO-NIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ŠTAFETA MLADOSTI: KNJIŽNA ODDAJA, 18.15 DUHOVNI UTRIP: UPANJE VEDNO OBSTAJA, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 MOJSTER MIHA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PATER STANISLAV ŠKRABEC - OČE SLOVENSKE FONOTEKE, DOK. FILM, 20.50 TEDNIK, 22.00 OD-MEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 KNJIGA MENE BRAGA, 23.20 GLASBENI VEČER, 1.20 NIKAR TAKO ŽIVAHNO!, AM. NAN., 1.50 DUHOVNI UTRIP: UPANJE VEDNO OBSTAJA, PON., 2.05 DNEVNIK, 2.45 INFOKANAL.

ČETRTEK, 12.07.2007, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.05 DEŽELE SVETA, FRANC. DOK. SER., 9.00 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 18.00 POROČILA, 18.05 SLOVENSKI VENČEK 2006, 19.10 J. S. BACH: SUITA ŠT. 2 V H-MOLU, KOMORNI ANSAMBEL SLOVENICUM IN UROŠ LAJOVIČ, 19.50 EP V KOŠARKI (M) DO 20 LET, 22.00 ŠTEVILKE, AM. NAD., 22.40 ZAOSTAL, FINSKI TV FILM, 23.55 VELIKO POTOVANJE, FINSKI TV FILM, 0.20 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 2.50 ZABAVNI INFOKANAL.

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem
 Vas vjudno vabi na
**JUBILEJNO SLOVESNOST
 OB 10. OBLETNICI
 FOLKLORNE SHUPNE ZS
 SAKALOVCI,**
 ki bo
 8. julija 2008, ob 16.00 uri
 v kulturnem domu v Sakalovcih.

PROGRAM
 Poročila
 Slavnostni govor
 Podelitev priznanj
 Kulturni program

Udeleženci:
 Folklorna skupina ZS Sakalovci
 Otroška folklorna skupina ZS Sakalovci
 Folklorna skupina „veteranov“ Sakalovci
 Folklorna skupina Tešanovci
 Folklorna skupina MUD Rebej
 Goriški ljudski Gornji Petrovci

Francišno vabjenje!

Porabje

**ČASOPIS
 SLOVENCEV NA
 MADŽARSKEM**

Izhaja vsak četrtek
 Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
 H-9970 Monošter, Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
 tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.datanet.hu
 ISSN 1218-7062

Tisk: EUROTRADE PRINT d.o.o.
 Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v
 zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične
 manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR.
 Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.
 Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
 SWIFT koda: OTPVHUHB